

Norges vassdrags- og energidirektorat

Nordisk sluttbrukermarked 15.10.2010

KS Bedrift Energi

Kristin H. Lind

Kostnader eller effektiviseringsgevinster – nettselskapets syn

- Hva er nettselskapets rolle i kraftmarkedet?
- Hva er muligheter og utfordringer for monopolisten?
- Visjon:
 - Nordiske strømkunder skal fritt kunne velge kraftleverandør
 - Riktige og konkurransedyktige priser
 - Sikker kraftforsyning i Nordisk og Europeisk kraftmarked

Ønsket utvikling fra myndighetene

- Politisk gjennomslag nordiske energiministre høsten 2009
- Fra NordREG høsten 2010:
“The transition from national retail markets to a single Nordic market will take a great deal of work from regulators, DSOs, suppliers and TSOs. The benefits that a single Nordic end user market will bring will however make it worthwhile. ...
Hence, the goal is not only to integrate the Nordic end user markets, but rather to develop a more customer oriented market with a high degree of competition between the suppliers. “

Ønsket utvikling for kunde og nettselskap

- Viktig å identifisere både kostnader og effektivisering / nytter
- Positivt for kunde og nettselskap dersom nettselskapets kostnader reduseres
- Svært ønskelig med positiv kost-nytte også for nettselskapet
 - Reduserte kostnader hos systemleverandører?
 - Rimeligere nettap?

Nordisk kraftmarked – NordREGs arbeidsgrupper

- Forutsetninger
- Konsekvenser for nettselskapet
- Konsekvenser for andre aktører
- Kost - nytte vurdering for nettselskapet

NordREGs fire arbeidsgrupper (Task Force)

- TF Balance and Settlement
- TF Data exchange
- TF Customer Interface
- TF Target Market Model

AG – Felles nordisk balanse avtale

- Balanseavtale felles prosjekt blant nordiske TSO
- Forutsetning for et velfungerende nordisk sluttbrukermarked
- Krever endringer i nasjonale lover, reguleringer og tekniske systemer
- Nødvendig med en felles standard for elektronisk kommunikasjon
- Noe er på plass – en del gjenstår (11 + 4):
 - Roller og ansvar for alle berørte parter
 - Omfang for Avregningsansvarlig
 - Rapporteringskrav
 - Fakturering og kreditering
 - Sikkerhetsstillelse
 - IT løsninger

Kost – nytte felles nordisk balanseavtale

- Utvikling og endringer innebærer kostnader
- Kost-nytte vurdering avhengig av løsningsvalg og nivå på standardisering av ulike prosesser
 - Kostnadene en engangsinvestering?
 - Nytten kommer over flere år?
- Potensielt lavere administrasjonskostnader med felles balanseavregning
 - Lavere kostnader for omsettere og for balanseansvarlige
- Standardisering av IT løsninger og kommunikasjon vil kunne bidra til effektivisering
- Kan man oppnå økt konkurranse blant system leverandørene?

AG – Datautveksling

- Nordisk sluttbrukermarked
 - Stor utfordring, viktig å klare å oppnå fordelene for samfunnet
 - Tunge investeringer som må oppveies av fordeler
- Full harmonisering av forretningsmodeller og datautvekslingsstandarder
 - Obligatoriske standarder
- For å øke effektivitetsoppnåelse foreslås
 - Detaljerte spesifikasjoner - obligatoriske
 - Ett sett nordiske regler
 - Automatiserte prosesser
 - Kvalitetskontroll sikre gode data til aktørene

Kost – nytte datautveksling I

- Store kostnader for alle aktørene
 - Mangler tallfesting av kostnader og nytte
- Datautveksling og forretningsmodeller harmoniseres
 - Økt grad av harmonisering mhp skatter og avgifter?
- Videreutvikle og forbedre datakvalitet vil bidra til effektivitet
 - Vil/bør også ha en kostnadsside
- Bedre kontroll & erstatningsverdi prosedyrer gir effektiviseringsgevinst?

Kost – nytte datautveksling II

- Krav til standarder vil være kostnadseffektivt
 - Avansert systemutvikling, design, spesifikasjon, koding og testing
 - Omfattende og forenelig med ønske om flere aktører enn i dag?
- Standardisert system og meldingsutveksling vil kunne gi bedre pris hos systemleverandørene, effektivisering
- Felles måleverdidatabase?
 - Nordisk?
 - Nasjonalt?
- Viktig og kritisk beslutning av markedsmoell med forretningsregler
 - Implementering i systemene til aktørene

AG – Kundegrensesnitt leverandørsentrisk modell

- Utredning av endringsbehov og konsekvenser for aktørene viktig
 - Foreløpig teori, antagelser og subjektive erfaringer – samle inn empiriske data
 - Hva ønsker kundene?
 - Hva er kostnadene for nettselskaper, kraftleverandører, samfunnet og kundene?
- Endring i forretningsmodeller i alle fire land
- Mer ansvar over på kraftleverandørene – innfører barrierer?

Kost – nytte kundegrensesnitt

- Eurelectric mener (2007) at regionale markeder må gi fordeler i form av lavere kostnader
 - Prisnivå avhengig av mange faktorer, mer komplisert å estimere
- Færre oppgaver for nettselskapet – lavere kostnader?
- Viktig og mulig å simulere/estimere kostnader for ny markedsmodell før beslutning fattes – påvirker alle aktørene

Endret kundegrensesnitt, leverandørsentrisk modell

- Forenkling for kunden i kontaktpunkt med strømleverandør
 - Forenklet nettfakturering? Gir lavere IKT kostnader for nettselskap
 - Kun fakturering av kraftleverandørens forbruk gir forenklet prosess?
 - Forenklet oversikt til forbruker kan bidra til energieffektivisering
- Kraftleverandørene er Front Office – ruter henvendelsene
- Kraftleverandørene må reguleres strengere
 - Barriere for konkurransen?
 - Risikohåndtering av dårlige betalere og konkurser
 - Hvem leverer kraft når kraftleverandøren mangler?

AG – Fremtidig optimal markedsmodell

- Sikkerhet for kundene er kritisk for utvikling av modellen
 - Uavhengig av kraftleverandør man velger
- Nettselskapene fasilitator – nettspesifikke tjenester
- Nettselskapet skal tilby fellesfakturering – rimelig og effektivt
 - Men ikke krav til kraftleverandøren?
- Må harmonisere roller og ansvar for aktørene
- Nordisk / nasjonal database?

Kost – nytte fremtidig optimal markedsmodell

- Grunnlag for å integrere markedene er å minimere regulatoriske og tekniske utfordringer for kraftleverandører som ønsker å operere nordisk
- Nettselskap vil høste fordeler ved forbedret effektivitet og automatiserte prosesser
- Forventet forbedret datakvalitet – redusere manuelt arbeid i de fleste prosesser
- Redusere reguleringsrisiko ved mer stabil regulering inkludert rolleavklaringer og ansvar

Påvirkning på energibransjens omdømme

- Mer fornøyde kunder og bedre omdømme for energibransjen?
- Hva ønsker norske kunder?
 - Forskjell på industri og husholdning
- Nordisk sluttbrukermarked må selges inn til norske forbrukere
 - Kundene må overbevises?
 - Må få synliggjort en positiv kost - nytte
- Kritisk at kunden får en positiv holdning
- Nordisk miljø mer spennende – også mhp rekruttering?
- 2015 for tidlig?
- Sammenfalle med innføring av AMS 2018?

Muligheter og utfordringer - oppsummering

- Nettselskapene ser muligheter og utfordringer
- Lavere kraftpriser?
- Forenklet fakturering?
- Effektivt med felles måleverdidatabase?
- Standardisering
 - Lavere administrative kostnader for balanseavregning
 - Effektivisering av prosesser og automatisering
- Reell konkurranse mellom systemleverandører
 - Større forhandlingsstyrke overfor systemleverandører
- Kostnadssiden også ukjent
 - Systemer og endringskostnader

Velkommen til Norges energidager 2011

13. – 14. oktober 2011